

Міністерство освіти і науки України

Рівненський державний гуманітарний університет

Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Художньо-проектна графіка

спеціальність 0.23 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

напрямок підготовки 02 Культура і мистецтво

освітня програма Образотворче та декоративне мистецтво

Художньо-педагогічний факультет

Робоча програма з дисципліни **Художньо-проектна графіка** для здобувачів вищої освіти за спеціальністю/освітньою програмою 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво.

Мова навчання українська.

Розробники: Ганжа М.В., к. пед. н., доцент кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва РДГУ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука

Протокол від “25” вересня 2025 року № 8

Завідувач кафедри Власюк О. П. (_____) (підпис)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету

Протокол від “29” вересня 2025 року № 8

Голова навчально-методичної комісії Рабченюк С. В. (_____)

Розробники, 2025 рік
РДГУ, 2025

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин –		3,4	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи –	Освітній рівень: _____	Лекції	
		20 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		20 год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
екзамен			
Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше)			

2. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Художньо-проектна графіка» є важливою частиною професійної підготовки студентів, які обирають спеціальності в галузі. Ця дисципліна охоплює фундаментальні принципи та навички, необхідні для створення гармонійних, функціональних і естетично привабливих проектів.

Дисципліна займає ключову позицію в навчальному плані мистецьких напрямків. Вона забезпечує студентів базовими знаннями та навичками, необхідними для подальшого розвитку в різних галузях проєктної діяльності.

Основна мета дисципліни — сформуванню у студентів здатність до створення гармонійних композицій у різних видах візуальних та проєктних робіт. Це включає розвиток просторового мислення, розуміння закономірностей композиції, кольору, форми, пропорцій та взаємодії елементів у загальній структурі проєкту.

Завдання дисципліни

- Ознайомлення з базовими принципами композиції — навчання розумінню структури, симетрії, асиметрії, пропорцій, ритму, контрасту та гармонії.
- Розвиток навичок проєктування — формування здатності розробляти ескізи, макети та проєкти різного рівня складності.
- Інтеграція теоретичних знань з практичною діяльністю — застосування композиційних принципів у реальних проєктах, що відповідають професійним стандартам.
- Формування креативного підходу до вирішення завдань — стимулювання індивідуального художнього бачення та інноваційних рішень у проєктній діяльності.

Дисципліна також сприяє розвитку комунікаційних навичок, оскільки проєктна діяльність часто вимагає співпраці з іншими фахівцями та вміння презентувати свої ідеї.

3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

-інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

- загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати і примножувати моральні, наукові, культурно-мистецькі, екологічні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.
- ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.
- ЗК6. Здатність застосовувати базові знання та навички у практичній діяльності.
- ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.
- ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї, виявляти ініціативу та креативність в творчій та освітній діяльності.
- ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії. Здатність до адаптації та творчої діяльності в нових ситуативних умовах, уміння працювати в команді та автономно.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність проведення досліджень, розроблення проектів та управління ними, відповідальність за якість.
- ЗК 12. Здатність цінувати і поважати національну своєрідність, різноманітність та мультикультурність.
- ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті. Здатність підтримувати ділову комунікацію із суб'єктами вітчизняного та закордонного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, медіа.

- спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ФК 1.Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.
- ФК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.
- ФК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.
- ФК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями .
- ФК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.
- ФК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.
- ФК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.
- ФК 8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації освітнього та мистецтвознавчого характеру, оброблювати дані, готувати аналітичні матеріали.
- ФК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.
- ФК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.
- ФК 11. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.
- ФК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у

вітчизняному та міжнародному контекстах.

ФК13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

- Програмні результати навчання

ПР 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).

ПР 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПР 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПР 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого та декоративного мистецтва, сценографії, та використовувати існуючі методики в практичній діяльності за фахом.

ПР 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПР 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПР 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, технологічної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПР 12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПР 13. Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді, визначати пріоритети професійної діяльності.

ПР 14. Дотримуватися морально-етичних норм, принципів і правил поведінки в сучасному суспільстві.

ПР 15. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі

ПР 16. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва.

ПР 17. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва

ПР 18. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Художня графіка у проектуванні.

Тема 1. Функції художньо-проектної графіки.

Тема 2. Основні поняття та засоби художньо-проектної графіки.

Тема 3. Характеристика видів проектної графіки.

Тема 4. Знакотипи графічної мови та їх чуттєво – емоційне сприйняття.

Тема 5. Графічне зображення проектів середовища.

Змістовий модуль 2. Композиція в художній графіці.

Тема 6. Основні види та типи композиції. Поняття фронтальної, об'ємної та глибинно-просторової композиції та їх особливості.

Тема 7. Поняття пропорцій та масштабності в композиції, методи пропорціювання.

Тема 8. Статика та динаміка як закономірності композиційних побудов. Домінанта – композиційний центр.

Тема 9. Колір як засіб об'ємно-просторової композиції.

Тема 10. Основи формотворення об'ємної композиції.

5. Структура навчальної дисципліни

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Тема 1	Роль проектної графіки у створенні логотипу	2
Тема 2	Створення рекламного плакату	4
Тема 3	Створення проекту майстерні	4
Тема 4	Візуалізація елементів інтер'єру майстерні	4
Тема 5	Розробка інтер'єру майстерні	6
Разом		20 год

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Тема 1	Виконати аналіз кількох прикладів фронтальної, об'ємної та глибинно-просторової композиції з різних художніх творів або архітектурних проектів. Створити серію ескізів симетричної та асиметричної композиції. Застосувати засоби гармонізації.	2

Тема 2	Створити ритмічну композицію з абстрактних елементів, використовуючи метричний і ритмічний ряд. Розробити композицію на основі метричного ряду, дотримуючись певної повторюваності і ритмічності форм.	2
Тема 3	Створити композицію з абстрактних форм, де чітко виражені статичні та динамічні елементи. Зробити ескіз на тему контрасту та нюансу в композиції. Визначити композиційний центр.	2
Тема 5	Розробити об'ємну композицію, що використовує основні групи кольорів та взаємодію форми і кольору. Виконати кольорову композицію, звертаючи увагу на характеристики кольору (тон, насиченість, світлість).	4
Тема 6	Розробити ескіз об'ємної композиції, що включає основні властивості (масштабність, рівновага, пропорції).	2
Тема 7	Створити макет об'ємної композиції з використанням різних матеріалів (дерево, глина, тканина тощо).	4
Тема 8	Графічна презентація проекту	4
	Всього	20

Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Провести дослідження на тему впливу симетрії та асиметрії на сприйняття композиції. Зробити порівняльний аналіз їх використання в образотворчому мистецтві та дизайні.	8
2	Підготувати аналітичний звіт про використання єгипетського трикутника та золотого січення в архітектурі та природі.	8

	Вивчити історичні приклади використання пропорцій і масштабності в архітектурі та мистецтві різних епох.	
3	Провести аналіз застосування ритму в різних видах мистецтва, таких як музика, живопис та архітектура. Написати есе на цю тему.	8
4	Підготувати дослідницьку роботу на тему застосування динаміки в композиційних побудовах у сучасному мистецтві. Проаналізувати приклади зі світової практики.	8
5	Провести аналіз взаємодії кольору і форми в об'ємно-просторових композиціях на прикладі творів відомих художників або дизайнерів.	8
6	Підготувати аналітичний огляд на тему впливу об'ємної композиції на архітектурні та дизайнерські рішення. Написати реферат на основі сучасних прикладів.	8
	Разом	48

6. Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);

МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями, комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання

МО1 – екзамени;

МО2 – усне або письмове опитування;

МО3 – колоквиум;

МО4 – тестування;

- МО5 – командні проекти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
- МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;

8. Засоби діагностики результатів навчання (засоби оцінювання та методами демонструванню результатів можуть бути)

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- розрахункові та розрахунково-графічні проекти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК06	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва	ПР01	Застосування комплексний художній підхід для створення цілісного образу	МН1, МН3, МН4, МН5, МН6.	М02, М04, М06, М09.
ЗК09	Здатність цінувати і поважати національну символіку	ПР02	Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях	МН2, МН3, МН5, МН6, МН7.	М05, М07, М08, М09.
ЗК10	Здатність виявляти ініціативу та	ПР05	Аналізувати та опрацьовувати	МН1,	М02,

	креативність у творчій та освітній діяльності, лідерство		інформацію з різних джерел	MН2, MН4, MН5, MН6.	M04, M05, M08, M010
СК01	Здатність розуміти теоретичні та практичні засади кольорознавства	ПР09	Застосовувати знання колористики у професійній діяльності	MН1, MН3, MН4, MН5, MН6.	M02, M04, M06, M09,
		ПР10	Володіти основами наукового дослідження, вміти здійснювати колористичний аналіз художнього Твору	MН2, MН3, MН5, MН6, MН7.	M05, M07, M08, M09.

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми види діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Знання оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень Компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Розподіл балів для здобувачів, які отримують вищу освіту при вивченні дисципліни ‘Кольорознавство’

Поточне тестування та самостійна робота													Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль № 1									Змістовий модуль №2				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13		
4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5		

Здобувач вищої освіти має право оскаржити процедуру та результати

проведення контрольних заходів, дій адміністрації, педагогічних та науково-педагогічних працівників університету. У випадку незгоди з атестаційною (екзаменаційною) оцінкою здобувач подає апеляцію на ім'я ректора. У заяві вказується суть спірного питання. Апеляція подається після оприлюднення оцінок в односторонній термін з обов'язковим повідомленням завідувача кафедри та декана факультету. Не розглядають апеляції подані несвоєчасно або з порушенням процедури подання. У випадку надходження апеляційної заяви наказом ректора створюється комісія для її розгляду. Головою комісії призначається проректор з навчально-виховної роботи. До складу комісії входять: декан, завідувач кафедрою, викладач відповідної кафедри, який не є членом екзаменаційної комісії (екзаменатором). Відповідальність за організацію роботи апеляційної комісії, своєчасний та об'єктивний розгляд апеляційних заяв щодо результатів покладається на голову комісії.

Апеляція здобувача вищої освіти розглядається в триденний термін (рахуються робочі дні), як правило, в його присутності на засіданні апеляційної комісії. Під час розгляду апеляції члени комісії проводять співбесіду зі здобувачем вищої освіти на підставі тесту, аркуша усної відповіді або письмової роботи. Додаткове опитування здобувача вищої освіти не допускається. Рішення апеляційної комісії підтверджується підписами її членів та оголошується здобувачу вищої освіти відразу після її засідання. Згідно рішення апеляційної комісії екзаменатор (семестровий екзамен) або секретар екзаменаційної комісії (атестація) вносить відповідні зміни до екзаменаційної відомості або протоколу засідання екзаменаційної комісії.

Порядок подання і розгляду апеляцій доводяться до здобувачів вищої освіти через засоби інформації (сайт, дошка оголошень).

9. Методичне забезпечення

Рекомендована література

1. Бович-Углер Л. Ю. Проектна графіка: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] – Косів: КПДМ ЛНАМ, 2017. – 96 с.
2. Василюк А. С. Комп'ютерна графіка: навчальний посібник / А. С. Василюк, Н. І. Мельникова. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 308 с.
3. Власій О. О. Комп'ютерна графіка. Обробка растрових зображень: Навчально-методичний посібник / О. О. Власій, О. М. Дудка. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2015. 72 с.
4. Глушаков С. В., Капитанчук А. В. Комп'ютерна графіка: навч. посіб. Харків, 2006. 511с.
5. Горобець С.М. Основи комп'ютерної графіки. / За ред. М.В.Левківського.- К.: Центр навч. літератури, 2006. – 232 с.
6. Ли Ким 3D Studio Max для дизайнера. Искусство трехмерной графики и анимации. Пер. с англ./Ким Ли и др. – К.: ООО «ТИД «ДС», 2003. – 864 с.
7. Основи комп'ютерної графіки. Навч. посібник / За ред.. В.С. Ходокова. – К.: Центр навч. літератури, 2004. – 392 с.

8. Резніченко М.І., Твердохлібова Я.М. Художня графіка: Навчально-методичний посібник для студентів художньо-графічних факультетів / М.І. Резніченко, Я.М. Твердохлібова – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2019. – 272 с.
9. Шумега С. С. Дизайн: Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єру : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. С. Шумега ; М-во освіти і науки України, Прикарпат. ун-т ім. В. Стефаника, Ін-т культури і мистецтв. – К. : Центр навч. літ-ри, 2004. – 298 с.
10. Яремків М.М. Композиція: творчі основи зображення / М.М.Яремків – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – 112с.
11. D. Rams. Die Verantwortung des Design. // Im «Design-park. Leben in kunstlichen Welten» – Darmstadt: Höusser.media-Verlag, Deutschland, 2004.
12. Simon Herbert A. The Sciences of the Artificial. – 3 rd ed. [Електронний ресурс] / Herbert A. Simon ; Massachusetts Institute of Technology. – Massachusetts : MIT Press, 1996. – Режим доступу : https://monoskop.org/images/9/9c/Simon_Herbert_A_The_Sciences_of_the_Artificial_3rd_ed.pdf.
- 13.http://portal.unesco.org/culture/en/files/40000/12581058115Road_Map_for_Arts_Education.pdf/Road%2BMap%2Bfor%2BArts%2BEducation.pdf2.
- 14.<https://vseosvita.ua/news/disciplini-akih-potrebue-xxi-stolitta-2769.html>